

Kādas degvielas tvertnes jādeklarē VID?

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Inženiertehniskā nodaļa sniedz skaidrojumu par lauku uzņēmējiem šobrīd aktuālu tēmu - degvielas tvertņu deklarēšanu.

Pagājušā gada 17. decembrī Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) mājas lapā tika publicēta tā brīža aktualitāte "Par degvielas tvertņu reģistrāciju". Tur teikts, ka degvielas uzglabāšanas tvertņu reģistrācija Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk - EDS) tiek uzsākta 2019. gada 19. decembrī. Dažu kooperatīvu biedri savos tālruņos reizi pa reizei bija saņēmuši līdzīgas ziņas. Kā lauksaimniekiem uz tām reaģēt? Cik mēs par to zinām? Tad nu iepazīsimies ar lietas būtību.

Saistītā likumdošana

Jau 2005. gada 30. augusta LR MK noteikumu Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 2018. gada 4. decembra grozījumos (punkts 62.4) bija paredzēts, ka Degvielas lietotājs (juridiska vai fiziska persona, kas ir reģistrēta komercreģistrā kā komersants vai nodokļu maksātāju reģistrā kā saimnieciskās darbības veicējs), kurš izmanto degvielu, izņemot gāzi, savām vajadzībām, deklarē VID degvielas **uzglabāšanas tvertnes** ar tilpumu, sākot no 1 m³. Minētais likums stājas spēkā ar šī gada 1. janvāri.

Tātad **jādeklarē visas tvertnes, kuru tilpums ir vismaz 1 m³**, ieteicams arī IBC tvertnes (tautā sauktas par kubiem). Un tas viss, neskatoties uz to, ka 2012. gada 12. jūnija LR MK noteikumu Nr. 409 "Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām" izpratnē IBC nav uzskatāma par rezervuāru (**stacionāra** virszemes, pazemes vai uz peldoša līdzekļa izvietota degvielas glabātava degvielas uzpildes stacijā vai naftas bāzē). Un te der atcerēties, ka to pašu noteikumu izpratnē, **faktiski mums katram mājās ir degvielas uzpildes stacija** - jebkurš objekts, kurā degvielu pārsūknē no stacionāriem glabāšanas rezervuāriem uz transportlīdzekļu degvielas tvertnēm.

Ja mūsu rīcībā ir degvielas glabāšanas rezervuāri, kuru tilpums pārsniedz 10 m³, tad tā ir vēl komplicētāka situācija, jo mums likuma izpratnē ir darīšana ar bīstamajām iekārtām. To visu savukārt regulē citi - 2000. gada 7. novembra LR MK noteikumi Nr. 384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtām", kuru 2.5.2.2. punktā teikts, ka bīstamās iekārtas ir stacionāri rezervuāri bīstamo vielu uzglabāšanai ar tilpumu vairāk nekā 10 m³, kuros ir iespējams uzglabāt dīzeļdegvielu, šķidro kurināmo un vielas, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ugunsdrošību ir degoši šķidrumi.

Kas tad īsti ir mūsu rīcībā?

Vismaz trīs normatīvie akti, kas runā par degvielas uzglabāšanu. Tikai jautājums – kur mēs to uzglabājam? Šajos trīs noteikumos figurē veseli trīs nosaukumi – tvertnes, glabātavas un rezervuāri... Paliksim pie tvertnēm, jo šis nosaukums šķiet visatbilstošākais, un arī VID paziņojumā ir minēts tieši tas. Tātad mums ir degvielas tvertnes, kuras jādeklarē EDSā. Tik tālu par nosaukumiem esam noskaidrojuši.

Kādas ir prasības degvielas tvertnēm?

VID paziņojumā teikts, ka jādeklarē **normatīvo aktu prasībām atbilstošās** stacionārās tvertnes, kas faktiski ir mūsu rīcībā esošās nelielās degvielas uzpildes stacijas sastāvdaļas. Un šie normatīvie akti, par ko runājam, ir iepriekš aprakstītie LR MK noteikumi Nr. 409., kas nosaka degvielas uzpildes staciju, naftas bāzu un pārvietojamo cisternu ekspluatācijai noteiktās vides aizsardzības prasības. Noteikumi gan ir visai komplicēti, lai šeit izklāstītu visu tajos minēto, tāpēc norādīsim vien saiti, kur tos meklēt <https://likumi.lv/ta/id/249805>

Kā notiek deklarēšana?

lesniegums jāiesniedz EDS sadaļā "Reģistri" par katru tvertni atsevišķi (detalizētāka instrukcija atrodama https://www.vid.gov.lv/lv/par-degvielas-tvertnu-registraciju#_ftnref1) un tajā jānorāda šāda informācija:

1. tvertnes atrašanās vietas adrese (nepieciešamības gadījumā būs iespēja norādīt arī papildu informāciju par tvertnes atrašanās vietu);
2. tvertnes numurs (nav obligāti);
3. tvertnes nominālais tilpums;
4. datums, no kura tvertne tiks izmantota (reģistra aizpildīšanas datums vai datums nākotnē, piemēram, ja notiek tvertnes lietotāju maiņa).

Gadījumā, ja vienu tvertni izmanto vairāki lietotāji kopā, tad informācija par tvertni ir jādeklarē katram lietotājam, sadaļā "Papildu informācija par tvertnes atrašanās vietu", norādot, ka tvertni kopīgi lieto vairāki lietotāji.

Ko darīt, ja vēl ir neskaidri jautājumi?

Ar laipnu VID Akcīzes preču aprites daļas Licenču nodaļas galvenās nodokļu inspektora Daigas Bērzupe atļauju jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām kontaktēties ar viņu pa tālruni 67120104.

Secinājumi

1. Deklarējam <https://eds.vid.gov.lv/login/> visas degvielas uzglabāšanas tvertnes, kuru tilpums ir vismaz 1 m³.
2. Tvertnes, kuru tilpums pārsniedz 10 m³ papildus arī reģistrējam kā bīstamās iekārtas, atbilstoši 2009. gada 17. novembra LR MK noteikumiem Nr. 1320 "Noteikumi par bīstamo iekārtu reģistrāciju" <https://likumi.lv/ta/id/200936-noteikumi-par-bistamo-iekartu-registraciju>
3. Deklarējam arī IBC tvertnes (kubus), ja vien tās nav stacionāri uzmontētas kādam transporta līdzeklim. Kāpēc? Ja tvertne pārbaudes laikā būs uz zemes, un tajā būs kaut nedaudz degvielas, sekos aizrādījums/rekomendācija to reģistrēt.

LLKC Inženiertehniskās nodaļas vadītājs

Mehanizācijas un vides eksperts

Jānis Kažotnieks

Raksta tapšanā izmantoti materiāli no sekojošām interneta vietnēm:

www.vid.gov.lv un www.likumi.lv